

İkiz Anemi-Polisitemi Sekansı (TAPS)

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler

TAPS nedir?

İkiz Anemi-Polisitemi Sekansı (TAPS), ortak bir plasentayı paylaşan ikizlerde, kan akımı eşit olarak paylaşılmadığında ortaya çıkan bir durumdur. Bu durum, ikizlerden birine diğerinden daha fazla kan akışı olmasıyla sonuçlanır ve iki farklı soruna yol açar: Kan veren ikizde anemi oluşur ve bu ikiz “donör” olarak adlandırılır; kan alan ikizde ise aşırı kan birikmesi (polisitemi) görülür ve bu ikiz “alıcı” olarak adlandırılır.

TAPS'ın belirti ve semptomları nelerdir?

TAPS' de ikizlerden biri çok fazla kırmızı kan hücresi alır, bu durum da kanı daha yoğun kıvamlı hale getirerek damarlardaki kan hareketini yavaşlatır. Bu nedenle kan pıhtısı oluşma ihtimali artabilir. Öte yandan, çok fazla kan veren ikiz anemik hale gelir ve anemiye telafi etmek için kalbe baskı uygular. Kalp üzerindeki bu yük ciddi boyutlara ulaşarak kalp yetmezliğine yol açabilir. Bu da, kalp, karın gibi önemli organların etrafında ve cilt altında sıvı birikmesine neden olan "hidrops" adı verilen bir duruma sebep olur. TAPS yavaş gelişir ve gebede nadiren semptomlara yol açar. Bebeklerin etrafındaki sıvı (amniyotik sıvı) da genellikle normal sınırlarda kalır.

TAPS nasıl teşhis edilir?

TAPS, anne karnında veya bebekler doğduktan sonra tespit edilebilir. Doktorlar ikizlerin beyinlerindeki kan akış hızını tespit edebilmek için özel bir tür ultrason kullanırlar. İkizlerden birinin beynindeki kan akış hızının fazla olduğu (yeterli kana sahip olmayabileceklerinin bir işareti), diğer ikizin kan akışının ise yavaş olduğu (çok fazla kana sahip olabileceklerinin bir işareti) görüldüğünde TAPS'tan şüphelenilebilir.

TAPS teşhisi konan hastalar için yönetim seçenekleri nelerdir?

TAPS'ın yönetimi ve tedavisi, durumun ciddiyetine, gebelikte ne zaman ortaya çıktığına ve ikizlerin genel sağlık durumuna bağlı olarak değişiklik gösterir.

Bekleme Yönetimi:

İkiz Anemi-Polisitemi Sekansı (TAPS)

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler

Hafif TAPS'li ikizlerde ultrason ile yakın takiple izlem önerilebilir. Bekleme yönetimi, doktorların TAPS'ın ilerlemesini gözlemlemesine ve yalnızca gerektiğinde müdahale etmesine olanak tanır, böylece invaziv prosedürlerle ilişkili riskler en aza indirilir.

Rahim İçi Müdahaleler:

Intrauterin transfüzyon (IUT), anemiye düzeltmek için anemik ikize doğrudan kan transfüzyonu yapılmasını içerir. Bu prosedür ikizler arasındaki kan seviyelerinin dengelenmesine yardımcı olabilir. Bu işlemin ultrason rehberliğinde gerçekleştirilmesi gebe ve bebekler için hassasiyet ve güvenlik sağlar.

Bazı durumlarda, alıcı ikiz çok fazla kan aldığı ve bebek fazla miktarda kırmızı kan hücrelerine (polisitemi) sahip olduğunda, “değişim transfüzyonu” adı verilen bir prosedür önerilebilir. Bu prosedürde, alıcı ikizin kanının bir kısmı alınarak daha düşük kırmızı kan hücresi miktarına sahip kanla değiştirilir. Bu işlem, bebeğin çok fazla kırmızı kan hücrelerine sahip olmasından kaynaklanan komplikasyonlardan kaçınmasına yardımcı olur.

Fetoskopik Lazer Fotokoagülasyon (FLP), bebekler arasında kan akışı dengesizliğine neden olan plasentadaki bağlantılı kan damarlarını kapatmak için bir lazerin kullanıldığı daha ileri bir işlemdir. Bu tedavi TAPS'ın ilerlemesini durdurabilir ve her iki bebeğin de daha normal gelişmesini sağlayabilir.

Herhangi bir müdahalenin ardından, ikizlerin iyi geliştiğinden emin olmak ve durumlarındaki herhangi bir değişikliği erken tespit etmek için yakın izleme devam edilecektir. Tedavinin etkinliğini değerlendirmek ve size ve ikizlerinize en iyi bakımı sağlamak için düzenli takip şarttır.

Doğumdan sonra ne beklemeliyim?

Doktorlar doğumdan hemen sonra bebeklerinizin nasıl olduklarını ve TAPS'ın sağlıklarını etkileyip etkilemediğini değerlendirebilmek için ayrıntılı bir kontrol yapacaktır. Kalp atış hızı, dolaşım, kan seviyeleri ve ne kadar iyi nefes aldıkları gibi önemli sağlık işaretlerini takip edeceklidir. Bebeklerin neye ihtiyaç duyduğuna bağlı olarak, daha iyi hissetmelerine yardımcı olmak için oksijen, damar yoluyla sıvı veya kan nakli gibi ilave müdahalelerde bulunabilirler. Bebeklerinizin, özellikle erken doğmuşlarsa veya önemli

İkiz Anemi-Polisitemi Sekansı (TAPS)

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler

sağlık sorunları varsa, yakın gözlem için Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde (YYBÜ) kalmaları gerekebilir. Anemik (donör) bebeğe kan transfüzyonu yapılması gerekebilirken, polisitemik (alıcı) bebeğe hemogloblin seviyelerini düşürmek ve kan yoğunluğunu azaltmak için kan değişimi transfüzyonu yapılması gerekebilir. Bebekleriniz taburcu edildikten sonra, büyüme, gelişme ve sağlık durumlarının kontrol edilebilmesi için takip randevularına devam etmeniz önemlidir.

Başka hangi soruları sormalıyım?

- Gebelik süresince ikizlerin durumu nasıl takip edilecek?
- Bu tedavilerin riskleri ve faydaları nelerdir?
- Acil müdahaleye ihtiyaç olduğunu gösteren herhangi bir işaret var mı?
- İkizler doğduktan sonra sağlıklarını ve gelişimlerini nasıl en iyi şekilde destekleyebiliriz?
- TAPS'li ikizlerde görülen uzun vadeli sağlık sorunları nelerdir?
- TAPS ile uğraşan ailelere destek için hangi kaynaklar mevcuttur?

Doktorunuz siz ve bebeğiniz için en iyi seçimi yapmanıza yardımcı olacaktır. Her şeyi daha iyi anlamak için soru sormanızda bir sakınca yoktur.